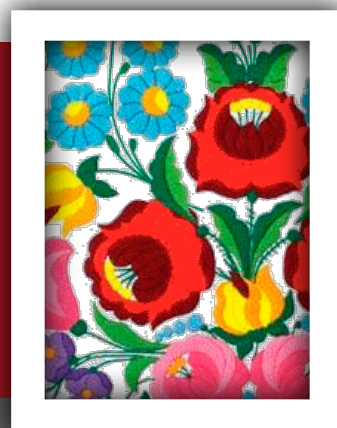

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

SPIS TREŚCI

TEMAT MIESIĄCA: POLSKIE SZKOŁY ŚWIĘTUJĄ

- 3 Kocham Cię Polsko
- 4 Urodziny Biało-Czerwonej

KULTURA:

- 6 Film - Polscy i węgierscy aktorzy w Hollywood
- 7 Muzyka - Zene to znaczy muzyka

ŻYJ Z PASJĄ: POCZTÓWKI Z POLSKI

- 8 Kraków jeszcze nigdy tak jak dziś

CIEKAWOSTKI: NAZWY POCIĄGÓW

- 9 Relacje Polska - Węgry - Polska

KRONIKA: 15 PAŹDZIERNIKA - 15 LISTOPADA

- 10 XXVI Dni Polskiej Kultury Chrześcijańskiej
- 12 Festiwal Bolka i Lolka - fotorelacja
- 13 Koncert *Anima Polonica* w Budafoku
- 14 Jesienne półkolonie
- 15 A Lengyel Közművelődési Központ tanulmányútja Kőszegen és Keszthelyen
- 18 Józef Piłsudski w Budafok-Tétény

KALENDARIUM: CO BYŁO

- 19 15 października - 15 listopada

POŻEGNANIA

- 21 András Buskó 1960 - 2020
- 22 Chór św. Kingi wspomina swoich członków
- 22 Attila Szalai 1950-2020

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo,

Tym razem krótko i w punkt. 11 listopada 1918 r. Polska po 123 latach nieistnienia na mapie Europy znów na tą mapę powróciła. Był to nie tylko szczęśliwy zbieg okoliczności historycznych, ale także owoc odwagi i poświęcenia Polaków walczących na wszystkich frontach, a także umiejętnie prowadzonej polityki wewnętrznej i zagranicznej. Nie na wiele by się to zdało, gdyby

ci, którzy znów stali się obywatelami Polski, w czasach zaborów zatracili poczucie swojej narodowej tożsamości.

Na ziemiach polskich wytworzył się model polskości oparty o trzy wyznaczniki: język, warstwa społeczna i wyznanie. Język polski spełniał funkcję identyfikującą, podtrzymującą poczucie wspólnoty w społeczności rozbitej na trzy różne zabory. W wyniku rozbiorów „katastrofa państwa dotknęła przede wszystkim szlachtę”. Na bazie podziału stanowego (szlachta, mieszczaństwo, chłopci, plebs miejski, inteligencja) wytworzyło się wśród chłopów mówiących i niemówiących po polsku przekonanie, że Polak i szlachcic „to jedno i to samo”. Bycie zaś katolikiem odróżniało Polaka od nie-Polaków. Była to opozycja wobec Niemców-ewangelików, prawosławnych Rosjan i żydów. *Niestety, to dziedzictwo pozaborowe wpisane w tożsamość narodową Polaków do dziś zachowane jest w formie autostereotypów - Polak to katolik, patriota i człowiek honoru.* (Miroslawa Sagan-Bielawa, *Dziedzictwo pozaborowe Społeczna świadomość językowa Polaków w Drugiej Rzeczypospolitej*, str.19 Wydział Polonistyki UJ oraz Miroslawa Sagan-Bielawa 2014)

Z okazji 102. rocznicy Odzyskania Niepodległości warto przypomnieć historię i uświadomić sobie, że jak pisał w 1847 r. Bronisław Trentowski *trzy kamienie węgielne narodowości naszej: język ojczysty, wiara katolicka, szlachectwo polskie*, a więc Bóg, honor, ojczyzna to było wielkie uproszczenie myślowe, pozwalające zachować światło tożsamości narodowej w ciemnościach zaborów. I tą funkcję świetnie spełniło. Nie jest to jednak recepta na budowanie wolnego, niezależnego i nowoczesnego państwa. Życzę nam wszystkim, by żywotność tego hasła dzisiaj nie przeniosła nas do tych czasów, w których się narodziła.

Marzena Jagielska

POLSKIE SZKOŁY ŚWIĘTUJĄ

Kocham Cię Polsko

Uczniowie Szkoły Polskiej przy Ambasadzie jak co roku włączyli się w obchody Narodowego Święta Niepodległości, które w związku z pandemią koronawirusa przybrało nietypowy charakter.

Kto był autorem dzieła O obrotach ciał niebieskich?, Jaki przydomek nosił Józef Piłsudski?, Od jakich słów rozpoczyna się refren hymnu Polski? – na te i inne pytania musieli odpowiedzieć uczestnicy quizu wiedzy o Polsce. Była to jedna z wielu atrakcji, które czekały na uczniów Szkoły Polskiej podczas nietypowych obchodów Narodowego Święta Niepodległości, które odbyło 9 i 10 listopada. Oprócz wykazania się wiedzą z zakresu historii Polski, uczniowie mogli zaprezentować jak dobrze znają też kulturę i tradycję swojego kraju. Podczas wielu różnorodnych gier, zabaw i konkursów pokazali, że świetnie odróżniają Bolka i Lolka od Jacka i Placka, znają polskich noblistów, nieobca jest im poezja śpiewana, a także narodowe pieśni patriotyczne.

Uczniowie mogli też pokazać, że bliska jest im polszczyzna w swej wyrafinowanej postaci bez odwracania kota ogonem. Co prawda nie raz wpadali z deszczu pod rynnę, ale dzięki temu wiedzą, że mądry Polak po szkodzie. Zabawa frazeologizmami była przednia! Zwieńczeniem obchodów było stworzenie żywych napisów *Kocham Polskę, Niepodległość, Niepodległa*. Każdy uczeń dostał na pamiątkę udziału w szkolnych obchodach Narodowego Święta Niepodległości upominek dzięki uprzejmości Pana Ambasadora, Pana Konsula oraz Instytutu Pamięi Narodowej.

Iga Kolasińska

UCZNIOWIE Z III KLASY POLSKIEJ SZKOŁY PRZY AMBASADZIE RP W BUDAPESZCIE JAKO "ZYWE NAPISY" USTAWIAJĄ SIĘ TAK, BY STWORZYĆ HASŁO NA DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI.
FOT. SZKOŁA POLSKA PRZY AMBASADZIE RP W BUDAPESZCIE

A OTO W JAKI SPOSÓB UCZNIOWIE KLAS III I V Z POLSKIEJ SZKOŁY PRZY AMBASADZIE RP W BUDAPESZCIE ODPOWIADAJĄ W QUIZIE HISTORYCZNYM. CÓŻ ZA JEDNOMYŚLNOŚĆ!
FOT. SZKOŁA POLSKA PRZY AMBASADZIE RP W BUDAPESZCIE

REPREZENTACJE VI KLASZ SZKOŁY PODSTAWOWEJ I I LICEUM DUMNIE PREZENTUJĄ KOSZULKI UFUNDOWANE PRZEZ IPN, A DOSTARCZONE DZIĘKI POMOCY AMBASADY RP W BUDAPESZCIE.
FOT. SZKOŁA POLSKA PRZY AMBASADZIE RP W BUDAPESZCIE

Urodziny Biało-Czerwonej

W dniach 12-14 listopada Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech obchodziła 102 rocznicę Odzyskania Niepodległości w ramach projektu polskiego Ministerstwa Edukacji Narodowej Urodziny Biało-Czerwonej. Projekt skierowany jest do szkół polonijnych na całym świecie.

Mimo szerzącej się zarazy i drastycznych obostrzeń udało się nam godnie uczcić Święto Niepodległości. Co prawda, jeszcze do niedawna snuliśmy śmiało plany zorganizowania ogólnoszkolnej wielkiej uroczystości, łączącej zaległe święto szkoły, a nawet Dzień Sportu. Niestety, nowa fala pandemii unicestwiła wszystkie dotychczasowe pomysły. Nie poddaliśmy się jednak tak łatwo i postanowiliśmy świętować w ramach lekcji szkolnych, co jest dozwolone.

W Budapeszcie w udekorowanej sali muzeum uczniowie podzieleni na 4 grupy sprawdzali swoją wiedzę i umiejętności, walcząc o zdobycie fragmentu układanki, który umożliwił im przejście do następnych konkurencji, przy innym stoliku. Zadania były bardzo różnorodne – od sprawdzających wiedzę historyczną, rozumienie tekstów źródłowych i znajomość polskich liczebników aż po umiejętności manualne. Uczniowie mogli też dać upust swoim talentom artystycznym, wykonując okolicznościowe rekwizyty, np. biało-czerwone breloczki, zakładki do książek czy bransoletki.

Niewątpliwym hitem imprezy okazało się jednak własnoręczne malowanie koszulek. Wielka w tym zasługa pani Joli Hardejewicz Hardy, polskiej artystki-plastyk na Węgrzech, a także mamy jednego z naszych uczniów. To ona zapewniła nam duży wybór ciekawych wzorów i fachowe doradztwo. Poza tym z zaangażowaniem czuwała nad całym procesem twórczym zawodników. Przyznam też, że sama skorzystałam z okazji i pomocy pani Joli, a teraz mogę dumnie wypinać pierś z biało-czerwonym kogucikiem na koszulce.

Panie nauczycielki (Anna Lang, Alina Papiewska i Barbara Virágh) przez cały czas sprawnie kontrolowały przebieg wydarzeń. A wszystko to pod czujnym okiem sześciu Ojców Niepodległości, spozierających z portretów zdobiących ściany muzeum: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego, Józefa Hallera, Wojciecha Korfańskiego oraz Wincentego Witosa. W trosce o podtrzymanie sił witalnych zawodników, szkoła zapewniła im pyszne kanapki, a w sobotę, kiedy zajęcia prowadzone są w godzinach

przedpołudniowych, obiad. Dzieło zwieńczył wielki czekoladowy tort ze świeczkami, bez którego urodziny są nie do pomyślenia.

Pyszne torty zniknęły w oka mgnieniu, a dobre humory pozostały, o czym zaświadcza szczęśliwy uczestnik wydarzeń.

Basia Virágh

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

OŚRODEK DOSKONALENIA
NAUCZYCIELI
STOWARZYSZENIA „WSPÓLNOTA POLSKA”
UCZYMY. JAK UCZYĆ

Stowarzyszenie
„Wspólnota Polska”

Urodziny
Biało Czerwonej

DO URODZIN DOŁĄCZYLI SIĘ UCZNIOWIE Z ODDZIAŁU W DEBRECZYŃNIE

POLSKIE SZKOŁY ŚWIĘTUJĄ

12.11. OBCHODY *URODZIN BIAŁO-CZERWONEJ* ROZPOCZĘLI UCZNIOWIE Z ODDZIAŁU W SZENTENDRE. DUŻYM POWODZENIEM CIESZYŁO SIĘ MALOWANIE KOSZULEK

13.11. DO OBCHODÓW *URODZIN BIAŁO-CZERWONEJ* DOŁĄCZYLI UCZNIOWIE Z SZOLNOKU

13.11. RÓWNIEŻ KLASY BUDAPESTEŃSKIE UCZYŁY 102 ROCZNICĘ ODZYSKANIA PRZESZŁOŚCI NIEPODLEGŁOŚCI. FINAŁEM URODZIN BYŁ OBYWIECIE TORT I ODSPIEWANIE 100 LAT DLA NIEPODLEGŁEJ

WOLNOŚĆ PRZESZŁOŚĆ V. NASZ SPORTOWIEC MARCEL ZAJAC NA RĘKACH MANIFESTOWAŁ ODZYSKANIE WOLNOŚCI.

ŚWIĘTOWAŁ TAKŻE ODDZIAŁ OSP W GÖDÖLLŐ

PANI BASIA VIRÁGH WPROWADZAŁA UCZNIÓW W MEANDRY HISTORII

Polscy i węgierscy aktorzy w Hollywood

Miesiąc temu przypominałam rolę polskich i węgierskich emigrantów w tworzeniu początków amerykańskiej kinematografii. Koniec XIX i początek XX wieku to oczywiście głównie migracja Europejczyków pochodzenia żydowskiego. Jednak nie wszyscy zafascynowali się nową sztuką; odnajdywali się w innych dziedzinach życia, budowali kariery zgodnie ze swoim talentem i możliwościami, a dopiero ich potomkowie zainteresowali się kinem. Dzisiaj – spośród wielu zawodów filmowych – przypomnę kilka aktorek i kilku aktorów spośród wielu, którzy mają polskie albo węgierskie korzenie w pierwszym lub w kolejnym pokoleniu.

W latach kina niemego jedną z największych gwiazd była nasza rodaczka **Pola Negri**, czyli **Apolonia Chałupiec**. Jest to chyba najbardziej spektakularna kariera emigrantki z Lipna na salony Hollywood. Talentem zachwycała wszystkich; stała się symbolem seksu, *famme fatale* ale szczęścia nie zaznała. Wraz z pojawieniem się filmu dźwiękowego okazało się, że ma fatalny akcent i bardzo niski głos, który nie przystawał do ról uwodzicielek. Pola Negri wróciła więc do Europy, do Niemiec,

ale tuż przed wybuchem II wojny wyjechała do Stanów, chociaż nawet Hitler był wielkim jej wielbicielem. Dożyła późnego wieku w dobrych warunkach dzięki zmysłowi maklerskiemu. Podobny los (artystyczny) spotkał węgierskiego aktorka **Béłę Lugosiego** (właściwie **Béla Blaskó**). Walczył w I wojnie światowej, ale już w 1919 roku, również przez Niemcy, wyemigrował do USA, gdzie założył nawet węgierski teatr dla aktorów emigrantów. Jednak sławę przyniosła mu rola księcia Draculi, którą zagrał najpierw na Broadwayu a potem w filmie. I od tego czasu stał się specjalistą ról w horrorach. Chociaż próbował sił w komediach i dramatach to jego gwiazda zbladła.

Od lat powojennych aż do dzisiaj w amerykańskim kinie zapisało się wielu artystów, którzy wśród przodków mogli lub mogą pochwalić się rodziną (na ogół żydowską) z naszego regionu Europy. Oto kilka bardziej znanych nazwisk z całkiem pokaźnej listy. **Harvey Keitel**, aktor z Nowego Jorku, znany z filmów takich jak *Irlandczyk* czy *Pulp Fiction*; **Juliette Binoche**, która jest nawet honorową obywatelką Częstochowy (miasto dziadków), znana z filmów Krzysztofa Kieślowskiego; **Lisa Kudrow** (serial *Przyjaciele*) odbyła

POLA NEGRI FOT. GETTYIMAGES

nawet podróż po Polsce i odnalazła krewnych w Trójmieście; **Gwyneth Paltrow**, której dziadek nazywał się jeszcze Paltrowicz, a pradziadek był rabinem w Krakowie; **Natalie Portman**, której krewni mieszkali w Rzeszowie, a o której Miłosz Forman powiedział, że jest *najinteligentniejszą aktorką w historii Hollywood* i dodał w żartach że to zapewne zasługa jej *wschodnioeuropejskich genów*; **Mia Wasikowska** (*Alicja w krainie czarów*) pochodzi z Australii, ale mieszkała też z mamą Polką w Szczecinie; **Scarlett Johanson**, której dziadkowie aktorki wyemigrowali z Polski podczas II wojny.

Wśród znakomitych aktorów również i potomkowie emigrantów węgierskich również mają swoich przedstawicieli: **Mariska Hargitay**, **Zsa Zsa Gabor**, **Tony Curtis** (do 6 roku życia mówił po węgiersku) i jego córka **Jamie Lee Curtis**, **Goldie Hawn**, **Peter Falk** (tak, tak, porucznik Colombo mógł znać węgierski), **Rachel Weisz** czy **Drew Barrymore** z młodszego pokolenia. Dwa nazwiska zasługują natomiast na oddzielne wspomnienie. Są to osoby, w których żyłach płynęła/płynie krew zarówno polska jak i węgierska: gigant scen teatralnych i filmu **Paul Newman** oraz najlepszy odtwórca roli pianisty - **Adrian Brody**.

BELA LUGOSI I HELEN CHANDLER W FILMIE *DRACULA* FOT. GETTY IMAGES

Małgorzata Takács

Zene to znaczy muzyka

ZeneMuzyka to polsko-węgierski projekt muzyczny i filmowy, eksplorujący tradycję folkloru obu państw. Powstały już trzy utwory dostępne do odsłuchania w sieci, a wkrótce ukaże się film ze studia nagrań.

Darabuka, tombak czy kahon to tylko niektóre z wielu instrumentów wykorzystanych w projekcie *ZeneMuzyka*. Wszystko po to, aby jak najprawdziwiej oddać klimat folkloru. Pomysłodawcą i organizatorem projektu jest Grzegorz Puławski na co dzień związany z branżą filmową. Jak sam mówi: *jest to twórczy eksperyment, dający platformę do poznania się artystom z potencjałem do dalszej współpracy po zakończeniu nagrań*.

Skład projektu jest mieszany, dwie osoby z Polski i dwie osoby z Węgier. Za skrzypce i wokal odpowiada Iga Wasilewska, absolwentka Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie. Specjalizuje się w muzyce klasycznej, tradycyjnej muzyce polskiej oraz bałkańskiej. W składzie znajduje się także jej tata, Robert Wasilew-

ski, multiinstrumentalista mający doświadczenie w muzyce ludowej polskiej oraz węgierskiej. Z reprezentacji naszych bratanków do projektu dołączył Merse Varga, bębniarz, nauczyciel z Budapesztu grający na tradycyjnych instrumentach perkusyjnych. Na gitarze basowej możemy usłyszeć Dávida Krolikowskiego, który także jako realizator i inżynier dźwięku wniósł aktywny wkład w ostateczne brzmienie utworów. Cała sesja nagraniowa miała miejsce w warszawskim studiu Gagarin, do którego na kilka dni przyjechali węgierscy muzycy. Nieoceniony wkład w ten projekt miał także właściciel pracowni, Marcin "Kwazar" Cisło, który podjął się nagrania tak trudnych do uchwycenia instrumentów.

Grzegorz Puławski za to podczas pracy muzyków w studiu zajął się

filmowaniem. Powstanie około 40 – minutowy materiał zwieńczający projekt. Jak sam organizator wyznaje dzięki filmowi będziemy mogli jeszcze bardziej docenić muzykę folkloru.

Choć projekt wydaje się już prawie zakończony to nie znaczy, że nie powstanie więcej muzycznych eksperymentów z udziałem tych muzyków. Ich współpraca przyczyniła się do inauguracji zespołu muzycznego, więc w przyszłości możemy się spodziewać więcej utworów z dziedziny polskiego i węgierskiego folkloru.

Projekt został zrealizowany ze wsparciem Węgiersko-Polskiego Programu Współpracy Pozarządowej.

Jakub Dębski

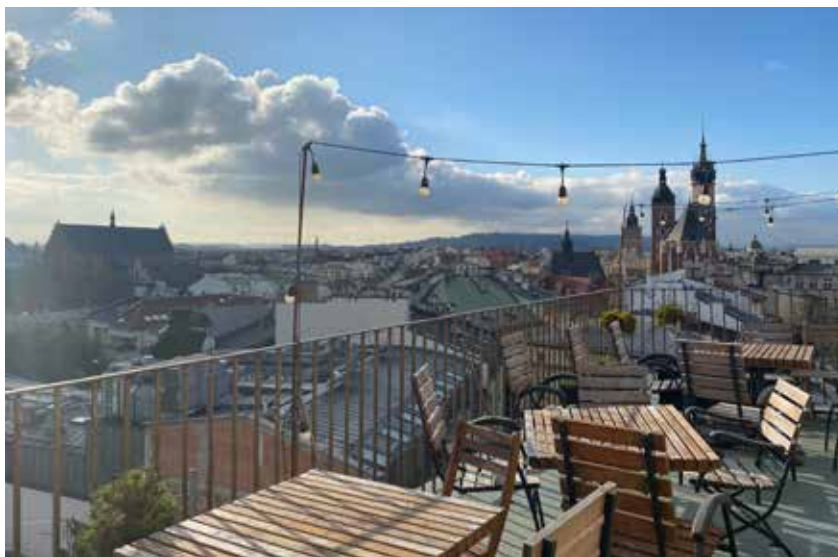

WARSZAWSKIE STUDIO NAGRAŃ GAGARIN

Kraków jeszcze nigdy tak jak dziś

Na studiach w Krakowie przebywa obecnie Júlia Deák, absolwentka Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech, która swoimi przeżyciami i wrażeniami z pobytu w drugiej odczytnie chciałaby się podzielić z Czytelnikami PW. Zapraszamy do spojrzenia na Kraków z jej perspektywy.

Wszyscy marzą o studiach z niekończącymi się imprezami, codziennym poznawaniem nowych osób, rozpoczęciem kariery i wspomnieniami na całe życie. I dokładnie tak to ma wyglądać! Tylko gdzie? Zapraszam na spacer po moim Krakowie.

KAWIARNIA AKADEMICKA METRUM RESTOBISTRO W KRAKOWIE

31 września roku 2019 przeprowadziłam się do Krakowa na wymarzone studia u wymarzonego profesora. Parę dni później zaczęły się moje pierwsze zajęcia na Akademii Muzycznej. Czułam, że będzie to bardzo ekscytujący rok. Pierwsze miesiące minęły szybko. Wszyscy byliśmy pod wrażeniem uczelni. Poza codziennym ćwiczeniem spędzałam dużo czasu zwiedzając Kraków. Bo kto by nie lubił jesiennych spacerów po Plantach, czekania na Hejnał Mariacki na Rynku, karmienia gołębi i łabędzi lub wycieczki na Wawel? Jak każdy student, ja też znalazłam swoją ulubioną kawiarnię na czytanie, uczenie się i na chwilę przerwy. Na szczęście znalazłam to od razu w budynku Akademii, na szóstym

piętrze. Kawiarnia akademicka *Metrum Restobistro* może się pochwalić jednym z najpiękniejszych widoków w mieście. Siedząc na tarasie widzimy panoramę całego miasta - Wawel, Kościół Mariacki, Dominikański, dalekie wzgórza i nawet część Kazimierza.

W normalnych czasach życie muzyczne w mieście toczy się w niesamowitym tempie. Wszyscy znajdują sobie coś interesującego. Jest wiele koncertów oraz konferencji w Centrum Kongresowym ICE, gdzie między innymi za miesiąc wystąpi Jakub Józef Orliński, polski kontratenor znany na całym świecie. Krakowskie kluby jazzowe czekają nie tylko na

znawców muzyki, lecz także na melomanów. Studenci mogą skorzystać ze specjalnych biletów zniżkowych, np. w *Jazz Club u Muniaka* koło Rynku Głównego. Jeśli ktoś chciałby potańczyć i się dobrze pobawić, to warto wejść do *Strefy* lub *Betel Klubu*.

Jako flectistka, ja najbardziej lubię chodzić na koncerty muzyki klasycznej. W Krakowie działa na szczęście kilka orkiestr na bardzo wysokim poziomie, takie jak *Filharmonia Krakowska*, *Capella Cracoviensis*, *Sinfonietta Cracovia*. Organizatorzy zwracają szczególną uwagę na studentów, dlatego i na te koncerty wstęp z legitymacją studencką jest tańszy.

Życie w Krakowie nigdy nie może być nudne. Nawet w dzisiejszych czasach pandemicznych dzieje się tak dużo, że każdy znajdzie coś interesującego, czy to student, rodzina czy też dzieci. Najciekawszym projektem w Internecie jest *Kultura w sieci*, która oferuje ogromną ilość koncertów, spektakli lub wykładów. Między innymi dostępny jest koncert Natalii Kukulskiej, Reni Jusis, a także mojego profesora dr hab. Wiesława Suruła wraz z krakowskimi flectistami jazzowymi, Stefanem Błaszczyńskim i Leszkiem HeFi Wiśniowskim.

AUTORKA TEKSTU NA WYCIECZCE ROWEROWEJ, W TLE WAWEL

Júlia Deák

NAZWY POCIĄGÓW

Relacje Polska - Węgry - Polska

Varsovia, Báthory, Bem, Polonia i Chopin - to nazwy pociągów, które łączyły stolice Polski i Węgier. W różnych latach można było nimi dojechać przez Budapeszt nawet do Rzymu!

Wagonami polsko-węgierskich pociągów dołączonymi na węzłowych stacjach kolejowych, można było swego czasu dostać się ze Szczecina, Gdyni, Lublina, Krakowa i Katowic przez Budapeszt do Rijeki, Splitu, Rzymu, Belgradu, Baru, Salonik oraz Warny i Burgas. I właśnie do tych bułgarskich kurortów prowadziła wagony Varsovia w rozkładzie jazdy 2009/2010. *Pociąg o tej nazwie został zaplanowany jako skład sezonowy w relacji Warszawa Wschodnia – Mușina – Keszthely (Balaton)* - pisze Przemysław Szczepanek w portalu silesiainfotransport.pl. Pociąg jednak wówczas nie wyjechał na trasę, bo zawalił się most na Słowacji. Varsovia ma ciekawą historię także ze względu na fakt, że w rozkładzie 1989/1990 zaczęła kursować jako bezpośredni pociąg z Gdyni do Budapesztu z autokuszetką w składzie, czyli wagonem do przewozu samochodów osobowych! *Od rozkładu jazdy 2015/2016 „Varsovia” kursowała jako pociąg Warszawa – Budapeszt w całości zestawiony z wagonów węgierskich. W wybrane dni tygodnia do składu dołączano w Warszawie Wschodniej wagony od pociągu „Polonez” z Moskwy do Warszawy w relacji do Sofii, Warny, Burgas, Belgradu i Baru. Dziś po wielu perturbacjach „Varsovia” kursuje nadal. Jednak już bez wagonów bezpośrednich do kurortów na południe Europy* - podkreśla Szczepanek.

Pociąg, którego patronem został bohater dwóch narodów Józef Bem, po raz pierwszy pojawił się na trasie w rozkładzie 1992/1993 w relacji Szczecin-Budapeszt i kursował aż do 2007 roku. Ze Szczecina do Wrocławia jeździł przez Zieloną Górę, a dalej w kierunku Węgier przez Opole, Racibórz, Chałupki, Bohumin oraz Czeski Cieszyń. „Bem” miał egzotyczny czas przejazdu. Wyjeżdżając

ze Szczecina o 9:25, do Budapesztu docierał następnego dnia o 4:52. Odkąd za formowanie pociągu odpowiadało PKP razem z MAV, podróż skróciła się od rozkładu jazdy 1999/2000 do zaledwie 16 godzin.

Najsłynniejszym jednak pociągiem łączącym stolicę Polski i Węgier był Báthory. Zadebiutował w rozkładzie jazdy 1972/1973, łącząc Warszawę Główną z dworcem Keleti w Budapeszcie. Pociąg podobnie jak dzisiaj, wyruszał z Warszawy po godz. 18 i do stolicy Węgier docierał przed 9 rano. Dopiero w roku 1998/1999 poza wagonami Bratysława – Warszawa Báthory zaczął prowadzić także wagony Bratysława – Moskwa i Bratysława – Sankt Petersburg, a także Budapeszt – Moskwa - czytamy w silesiainfotransport.pl. Kres Batoryego przyszedł w roku 2007. Jako rekompensatę za likwidację tego nocnego pociągu, część jego wagonów włączono do składu pociągu o nazwie Chopin, który w relacji Warszawa Wschodnia – Wiedeń/Praga/Budapeszt kursuje do dzisiaj o godz. 19.20 wyjeżdżając z dworca Keleti i meldując się na stacji Warszawa Centralna o godz. 9.40. Sam Báthory natomiast zmienił tryb kursowania z nocnego na dzienny. Z dworca Nyugati codziennie o godz. 8.40 można nim dojechać do Warszawy na godz. 19.08, a docelowo przez Terespol do Brześcia na Białorusi (przed pandemią).

Latem przyszłego roku będzie wiadomo czy powstanie kolej dużych prędkości z Budapesztu do Warszawy oraz ile taki projekt będzie kosztować. Podpisano jednak polsko-węgierski dokument, który może być podstawą do ubiegania się o dofinansowanie z Unii Europejskiej. Z kolei Węgierska Agencja Rozwoju Infrastruktury przyznała

konsorcjum NSV Varsó kontrakt o wartości 4.2 mln euro na wykonanie studium wykonalności proponowanej linii KDP Warszawa-Budapeszt. Odcinek węgierski ma być zbadany szczegółowo, a autorzy zaproponują przebieg trasy dla wariantów 250 km/h (podstawowy), 300 km/h oraz 350 km/h. Trasą do Warszawy przez Győr, Bratysławę i Brno podróżować ma - jak się zakłada - pół miliona pasażerów rocznie w czasie od trzech godzin w wariantcie prędkości 350 km/h do pięciu i pół godziny w wariantcie podstawowym. Rozważa się także rozwiązanie mieszane. Na węgierskim odcinku pociąg ma mknąć z prędkością nawet 350 km/h przez Mór i Győr, z kolei trasę Bratysława - Brno pokonywać 200 km/h. Na Słowacji szlak ma przebiegać przez Dunajską Stredę albo Rajkę, dalej przez Brno i Ostrawę w Czechach oraz w Polsce przez Katowice i dalej do Warszawy. Łączna długość nowej linii może sięgać nawet 900 km. Nie wiadomo jednak jeszcze jaką pociąg będzie nosił nazwę.

Robert Rajczyk

Korzystałem z informacji portalu: silesiainfotransport.pl

DAWNY BATHORY KURSUJE OBECNIE JAKO NOCNY POCIĄG O NAZWIE CHOPIN

XXVI Dni Polskiej Kultury Chrześcijańskiej

Inauguracja, promocja albumu i otwarcie wystawy.

4 października w Kościele Polskim uroczystą Mszą św. zainaugurowaliśmy tydzień Dni Polskiej Kultury Chrześcijańskiej, których mottem były słowa Jana Pawła II wypowiedziane do Polonii w Melbourne, w 1986 roku: *Ludzie, którzy pamiętają skąd pochodzą, ludzie, którzy cenią swoje tradycje, mogą wnieść wiele w życie każdego kraju*. Patronat honorowy nad tegorocznymi dniami kultury sprawował György Snell – ks. biskup pomocniczy archidiecezji ostrzyhomsko – budapeszteńskiej. Organizatorami Dni byli: Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha oraz Polska Parafia Personalna. Mszy św. towarzyszył polonijny zespół *Kleksiki*.

Po Mszy św. odbyła się promocja albumu wydanego z okazji 100. lecia urodzin Jana Pawła II *Święty Niepodległości*, w którym została zaprezentowana kolekcja filatelistyczna Rezső Steindla z podróży apostolskich papieża Polaka. Album został wydany przez wydawnictwo *Szülöföld*, Stowarzyszenie św. Wojciecha oraz Instytut Polski w Budapeszcie przy wsparciu finansowym Biura Premiera Węgier przyznanej przez Fundusz

Bethlen Gábor. Na promocji obecni byli również: Dr. Ewa Słaba Rónay – rzecznik narodowości polskiej przy Parlamencie Węgier, Maria Felföldi – przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego, Tibor Wéber – wiceburmistrz Samorządu dzielnicy Kőbánya, który podzielił się swoimi wspomnieniami o Janie Pawle II oraz Joanna Urbańska – dyrektor Instytutu Polskiego, która zabrała głos w imieniu wydawców albumu. Program prowadziła Katarzyna Takácsné Kalińska.

Po promocji albumu przy kościele i w Domu Polskim można było obejrzeć wystawę Instytutu Pamięi Narodowej pt.: *Wyszyńskiego i Wojtyły gramatyka życia*, jak również mini wystawę ze zbiorów Domu Polskiego (albumy, kartki pocztowe, wydawnictwa książkowe oraz okolicznościowe związane z wystawami o Janie Pawle II w Domu Polskim). Spotkanie zakończyło się agapą ze słynnymi papieskimi kremówkami.

Wszystkie imprezy kulturalne odbywały się z zastrzeżeniem warunków sanitarnych związanych z pandemią.

Program i film dokumentalny o Jánosie Eszterházym

6 października w Kościele Polskim, jak co roku odbyło się spotkanie polskich księży i siostr zakonnych pracujących na Węgrzech, a po nim w Domu Polskim przedstawiono film dokumentalny o Słudze Bożym Jánosie Esterházym. Program poprowadził o. Paweł Cebula, postulator procesu beatyfikacyjnego. Całe życie i duchowa spuścizna Jánosa związana jest z historią pięciu narodów: Węgrów, Polaków, Słowaków, Czechów i Żydów. Jako syn Polki i Węgry, był posłem do trzech parlamentów: czechosłowackiego w Pradze, słowackiego w Bratysławie i (nominalnie) węgierskiego w Budapeszcie. Przeciwwstawiał się totalitaryzmom i jako jedyny w bratysławskim parlamencie nie zagłosował za ustawą o deportacji ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej. Falszywie oskarżany, aresztowany, torturowany i więziony w czterech krajach zmarł w opinii świętości. Po latach został nazwany „najuczciwszym politykiem Europy Środkowej”. Na spotkaniu odbyła się także promocja książki o Jánosie Eszterházym

OTWARCIE WYSTAWY WYSZYŃSKIEGO I WOJTYŁY GRAMATYKA ŻYCIA FOT. BARBARA PAŁ

15 PAŹDZIERNIKA – 15 LISTOPADA

pt. *Naszym znakiem jest krzyż* wydanej przez Rákóczi Szövetség.

Film *Fatima* – orędzie wciąż aktualne w reżyserii Jarosława Mańki

7 października w Kinie Premier Kultcafé odbyła się promocja filmu *Fatima – orędzie wciąż aktualne* produkcji Stowarzyszenia Kultury Chrześcijańskiej im. Piotra Skargi. Program zorganizowano wspólnie z Samorządem Polskim na Kőbánya. Zamiarem twórczym reżysera filmu było przybliżenie, próba wyjaśnienia i popularyzowanie znaczenia zdarzenia, które miało miejsce ponad sto lat temu w Fatimie, podczas objawień maryjnych trójga dzieciom. Reżyser odbywając podróże po pięknych regionach Portugalii, Polski i Włoch odkrywał tajemnicze powiązania w historii XX wieku, opowiadał o prześladowaniach katolików, o wolnomularstwie i o tym, że dla ratowania dusz ludzkich i świata potrzebne jest spełnienie pewnych warunków, których rozpoznanie zależy od człowieka. Dzieło krakowskiego reżysera zostało podwójnie nagrodzone na Festiwalu *Niepokalana 2017*. Po projekcji filmu odbyło się spotkanie widzów z reżyserem.

Sztuka *Miłosierny Samarytanin* w wykonaniu Naszej Grupy Teatralnej

9 października w Kościele Polskim odprawiona została Msza św., którą celebrował gościnnie ks. bp Wiesław Lechowicz – Delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej, ks. Leszek Kryża TChr. – dyrektor Biura Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie, neoprezbiter Werbistów ks. Maciej Szumilak SVD oraz proboszcz ks. Krzysztof Grzelak TChr. Ksiądz biskup podkreślił w kazaniu związek chrześcijańskiej kultury z krzyżem Chrystusowym, z wiarą w Jego Miłość i Zbawienie. Bez tego głębokiego powiązania sztuka pozostałaby tylko w sferze przeżyć kulturalnych. Po Mszy św. grupa teatralna złożona z naszych Polonusów pod kierownictwem s. Weroniki Jaworskiej

SZTUKA *MIŁOSIERNY SAMARYTANIN* FOT. BARBARA PÁL

przedstawiła sztukę p.t. *Miłosierny Samarytanin*, zgodnie ze słowami w księdze Jakuba *Wiara bez uczynków jest martwa* (Jk 2,14-26).

W wielką radością spotkaliśmy się z ks. biskupem Wiesławem Lechowiczem i naszym byłym proboszczem ks. Leszkiem Kryżą.

Bazylika św. Stefana

11 października w niedzielę, w Bazylice św. Stefana w Budapeszcie odbyło się zakończenie 26. DPKCH. W czasie liturgii została uroczystie przekazana proboszczowi bazyliki i biskupowi pomocniczemu archidiecezji ostrzyhomsko-budapesztańskiej bp. Györgyowi Snellowi relikwia krwi św. Jana Pawła II, którą wprowadził bp Wiesław Lechowicz, jako dar wdzięczności od Kościoła Polskiego dla Kościoła Węgierskiego. Podczas Mszy św. wręczono medaliony ks. Wincentego Danki. Tegorocznymi laureatami zostali: **bp György Snell i o. Andrzej Kostecki**. Biskup Snell jest wielkim sympatykiem Polaków i czcicielem Matki Bożej Częstochowskiej. Do Bazyliki św. Stefana sprowadził kopię obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, zorganizował kaplicę św. Jana Pawła II i ufundował pomnik św. Jana Pawła II w setną rocznicę urodzin papieża 18 maja 2020 r. O. Andrzej Kostecki OP – dominikanin, duszpasterz rodzin. Od 1998 roku posługuje na Węgrzech (Budapeszt, Debrecen, Szentendre). Obecnie jest prowincjałem Wika-riatu Węgier Zakonu Dominikanów

i przełożonym domu w Szentendre. Pełniąc posługę kapłańską wśród węgierskich wiernych od wielu lat wspomaga swoją posługą i modlitwą polskich katolików na Węgrzech. Jest osobą dobrze znaną i lubianą w środowisku Polonii węgierskiej.

Po Mszy św. zgromadzeni przedstawiciele Polonii raz ze swoimi pastarzami przeszli pod pomnik św. Jana Pawła II, oraz pomodliła się w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej. Wśród gości obecny był ambasador RP na Węgrzech prof. Jerzy Snopek wraz z małżonką, kierownik Wydziału Polityczno-Ekonomicznego ambasady Katarzyna Ratajczak-Sowa, dyrektor Instytutu Polskiego Joanna Urbańska, rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Ewa Szlaba Rónay, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech Maria Felföldi oraz liczna Polonia budapesztańska.

Dziękujemy wszystkim sponsorom projektu XXVI DPKCH: Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Polsce, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, Stowarzyszeniu Kultury Chrześcijańskiej im. Piotra Skargi, Instytutowi Pamięci Narodowej oraz samorządom polskim na Węgrzech: Stołecznemu SP, Samorządowi Polskiemu na Kőbánya, Samorządowi XVIII dzielnicy Budapesztu oraz w Veszprém.

Z. Monika Molnárné Sagun
Małgorzata Soboltyński

Festiwal Bolka i Lolka - fotorelacja

To już po raz dziesiąty odbył się Festiwal Bolka i Lolka organizowany przez Samorząd Polski VII. dzielnicy w Budapeszcie. Tym razem dzieci i dorośli mogli wypróbować naturalnych technik farbowania i malowania sokami z wyciśniętych warzyw i owoców, a także rozrobionych przypraw. Na papierze i tkaninach powstawały niesamowite wzory, a w powietrzu unosił się zapach curry i cytryny. Bajecznego klimatu dodał także występ zawodowego magika, który niczym królika z kapelusza wyczarował na twarzy dzieci uśmiech i fascynację, a także wiele prezentów.

Z powodu pandemii festiwal dla szerszej publiczności dostępny był tylko online.

Koncert *Anima Polonica* w Budafoku

To był koncert nad koncertami!

Kto był tam z nami, ten wie, o czym piszę.

Najpierw ciszę przerwały słowa Bogurodzicy,

sopran wprost za serca chwycił

i przeniósł do krainy, gdzie króluje muzyka,

spokój, piękno i metafizyka.

17 października w kościele pod wezwaniem Świętego Leopolda (Szent Lipót) w Budafoku odbył się koncert zespołu muzyki dawnej **Anima Polonica**. Samorząd Polski XXII dzielnicy zaprosił polskie artystki w gościnne progi lokalnej parafii. Karolina Socha-Mészáros (sopran), Danuta Misiąg-Ollár (flety proste) oraz Edyta Deák (organy) wprowadziły słuchaczy w świat muzyki, dzieląc się z odbiorcami tym, co im w duszy gra. Wszystko zaczęło się od początku czyli od pierwszego polskiego hymnu – Bogurodzicy. Cały kościół zastępnym głosem Karoliny, nawet dzieci nie pisały ani słowem. Raz mocniej były słyszeć organy, innym razem to flet przejmował stery, wszystko tworzyło niepowtarzalną całość. Konferansjer Gábor Deák zapowiadał kolejne utwory. **Anima Polonica** była na chórze, publiczność na dole w ławkach – nikt nie widział artystek. Wielu nadstawiało uszu i zamykało oczy, tak aby muzyka trafiała wprost do ich serc. Innym pomagało bardziej rozglądanie się po ścianach kościoła, święte obrazy i figury – odpowiadały bezpośrednio z tekstami utworów, które rozbrzmiewały w kościelnych murach. Niektórzy

odwracali się do tyłu i zadzierali głowy, aby wypatrzeć artystki.

Pod koniec koncertu artystki zeszły na dół i pokazały się publiczności. Owacjom nie było końca, węgierscy parafianie i polscy goście pytali kiedy **Anima Polonica** powróci do Budafoku. Nie znamy jeszcze daty następnego koncertu, ale na pewno powiadomimy Czytelników PW i już teraz zapraszamy do XXII dzielnicy!

Ela Horváth

Program koncertu:

1. Bogurodzica (najstarszy polski hymn, X - XIII w.)
2. Maryjo Królowo Polski ks. S. Omiński, tekst por. prym. S. Wyszyński
3. Zdrowaś bądź Maryja trad. (XV w.) (Ave Maria)
4. G.G. Gorczycki - Omni Die dic Mariae
5. B. Pękiel - Magnum nomen Domini
6. Nastał nam jest dzień wesoły (Pieśń o narodzinach Jezusa)
7. Ojca Niebieskiego (Pieśń Narodzin Jezusa)
8. Dzieciątko się narodziło z dziewicy
9. G.B. Pergolesi - Stabat Mater Quae

moerebat et dolebat, Pia Mater, dum videbat Nati poenas incliti. Sancta Mater, sat agas, Crucifixi fige plagas Cordi meo valide.

10. Ch. Gounod - Ave Maria

11. J. Maklakiewicz - Ave Maria

12. C. Saint-Saëns - Ave Maria

13. Czarna Madonna

Karolina Socha-Mészáros - ukończyła wydział wokalny w Konserwatorium Muzycznym w Neuchâtel (Szwajcaria). Aktywnie współpracuje z Chórem Polaków św. Kingi na Węgrzech.

Danuta Misiąg-Ollár - absolwentka muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz klasy fletu prostego na Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

Edyta Deák - ukończyła Akademię Muzyczną im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu o specjalności organista i muzykoterapeuta. Założyciel zespołu Kleksiki, grającego współczesną muzykę kościelną. Obecnie pracuje jako nauczyciel gry na fortepianie w szkole muzycznej w Budapeszcie.

ANIMA POLONICA

Jesienne półkolonie

FOT.1 WARSZTATY KULINARNE. DZIECI KROJĄ WARZYWA NA SAŁATKĘ, A NA PODWIECZOREK NALEŚNIKI Z MARMOLADĄ Z MORELI I GOFRY Z BITĄ ŚMIETANĄ I OWOCAMI LEŚNYMI

FOT. 2 KOLEJNY DZIEŃ DZIECI SPĘDZIŁY W TOWARZYSTWIE PRZECUDOWNEJ PANI PRZEWODNIK GRAŻYNY HERENDI DZIĘKI KTÓREJ POZNALI CIEKAWY HISTORIE, TAKŻE TE O MOSTACH W BUDAPESZCIE.

FOT. 3 ZAJĘCIA BYŁY POŁĄCZONE RÓWNIEŻ Z PROJEKTEM **Mosty**, W KTÓRYM BIERZEMY UDZIAŁ RAZEM Z NASZĄ PARTNERSKĄ SZKOŁĄ Z WROCŁAWIA.

FOT. 4 WYCIECZKA NA WYSPĘ MAŁGORZATY. GRY I ZABAWY NA ŚWIEŻYM POWIETRZU.

FOT. 5 PARCELA POLSKICH ŻOŁNIERZY NA CMENTARZU RAKOSKERESZTÚR. ZAPALIŁMY ZNICZE I MIELIŚMY CHWILĘ NA CZAS ZADUMY

FOT. 6 PRZERWA JESIENNA. SZKOŁA NA LUZIE

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
EGYHÁZI ÉS NEMZETISÉGI KAPCSOLATOKÉRT
FELELŐS ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

A Lengyel Közművelődési Központ tanulmányútja Kőszegen és Keszthelyen

Az LKK Óhegy utcai telephelye november 9-10-én autóbuszos tanulmányutat rendezett Kőszegen és Keszthelyen a két város kulturális értékeinek, valamint Keszthely lengyel vonatkozású emlékhelyeinek megtekintésére. Az utazást az intézmény igazgatója, Molnárné Sagun Monika és munkatársa, Takácsné Kalińska Katarzyna vezették. A kisbusznyi csoport lelki vezetői Krzysztof Grzelak atya, a Lengyel Templom plébánosa és Stanisława Kwiręg nővér voltak. A tanulmányút egyes programjait a korona vírus járvány rendelkezései ugyan korlátozták, de az utasok védelméről a szervezők messzemenően gondoskodtak – hőmérőzés, szájmaszk használata, állandó kézfertőtlenítés.

Az első nap Kőszegről szólt. A csoportot Bönditzné Siwiec Magdalena, lengyel származású, helyben élő idegenvezető várta. Először a város leghíresebb műemlékét, a kőszegi várat mutatta be. Története röviden: A kőszegi alsóvár legrégebbi része a 13. században épült. Az eredetileg gótikus stílusú belső várat később kibővítették; a reneszánsz és barokk korban is átalakított épületegyüttes uradalmi várkastélyként szolgált. Az elővár épületei gazdasági célokat szolgáltak. Udvarából az egykori vizesárok fölött vezető, csapóhid elbontása után épült téglahídon lehet eljutni a belsővárig. Az északi szárnyban gótikus falfestések őrződtek meg, az ablakok körül reneszánsz festés és sgraffito látható. A vár az 1532-ben, a Bécs felé nyomuló oszmán hadak rohama elleni védekezést vezető várkapitányról kapta a nevét. Jurisics Miklós maroknyi védőserege 19 ostromot vert vissza; az ő győzelmeikre emlékeztet a Kőszegen minden nap 11-kor megszólaló harangszó.

Majda Belváros következett, elsőként a „Vasaló-házba” vezette a csoportot. A vasalóra emlékeztető, műemlék épület egy híres magyar film, a *Hány az óra, Vekker úr?* (lengyel címe *Która godzina, panie Budzik?* volt) jeleneitinek adott helyet. A földszinten Magdalena ajándék-üzlete található – emléktárgyakkal, helyi termelők különlegességeivel és a soproni borvidék kitűnő boraival. Saját készítésű

süteményekkel és egy-egy pohár helyi borral vendégül látta a csoport tagjait – a novemberi, párás, hűvös időben mindenkinek jól esett a gesztusa.

A Szent Jakab-templommal folytatódott a városnézés. Az egykori minorita templom helyére 1403-1407 között épült gótikus templomot a XVII-XVIII. században részben átépítették barokk ízlés szerint. Az évszázadok során többféle felekezeté volt az épület, számos gótikus és barokk látnivalói közül érdemes kiemelni a déli hajó egyik gótikus faliképét, a Köpönyeges (palástos) Madonnát, északi hajójában pedig Jurisics Anna és Ádám vörös márvány emléktábláját. Majd a Jurisics-tér számos műemléke következett, sajnos, csak kívülről. Például a Városháza, Magyarország talán egyetlen olyan középülete, amely a mai napig a település igazgatási központja. Homlokzatát Magyarország, Kőszeg és a Jurisics-család festett címerei mellett Szent István király és Szűz Mária, Magyarország patrónusa ábrázolása díszíti. Időközben „megszólt” a téren lévő zenélő kút, régies dallamai a csoport pár tagját táncra perdítették – így is lehetett a hideg ellen védekezni..., és természetesen a tér vendéglőjében ebédre kapott forró gulyáslevesssel, és a hozzá járó palacsintával.

Ebéd után, szintén Kőszeg egyik jelképén, a Hősök Kapuján át a város Fő

terére sétált a csoport. Az impozáns tér legszebb pontján áll a város plébániatemploma, a Jézus Szíve-templom. Az 1892-94-ben, bécsi építész tervei szerint, neogót stílusban épült, szép Isten házát csak az előcsarnokból lehetett megtekinteni, de így is lehetőséget adott a csoportnak egy közös imára.

Magdalena, az idegenvezető, ugyan már sötétben, de még egy érdekes kőszegi helyre vezette el a résztvevőket, a természetvédelmi oltalom alatt álló, 150-200 évesre becsült juharlevelű platánhoz. A hatalmas, 9 m törzskerületű, kb. 28 m magas fa Magyarország egyik legnagyobb platánja. Többen összeálltak, hogy körülöleljék, vagy csak megérintsék a természet csodáját.

A vacsora már a szálláshelyen, a Csikar Panzióban zajlott le. Mind az étkezésekről, mind a szobákról elmondható, hogy minden igényt kielégítettek, a szép környezeten pedig csak a tulajdonos kedvessége tett túl.

Másnap a csoportot Keszthelyen, a csodálatos és hatalmas Festetics kastélynál Dr. Cséby Géza, a Lengyel Köztársaság tiszteletbeli keszthelyi konzulja fogadta. Egész nap ő vezette végig a társaságot abban a balatoni szülővárosában, amely a II. világháború alatt lengyel menekülteket fogadott be. Elmondta Keszthely történetét, bemutatta a város fejlődő

A 200 ÉVES JUHARLEVELŰ PLATÁNNÁL, KÖSZEG

LENGYEL MENEKÜLTÜGYI EMLÉKTÁBLÁJA, KESZTHELY

CSOPORT A FESTETICS PALOTA ELŐTT, KESZTHELY

dését meghatározó Festetics családot. Jelentős tagjairól egy pár adat:

A horvátországi származású Festetics család keszthelyi ágának alapítója Festetics Kristóf (1696–1768) volt. 1745-ben kezdte el a család kastélyának építését. Kórházat alapított és mesterembereket telepített le a városba. Fia, III. Pál (1722–1782) Keszthelyen elemi iskolát és háromosztályos gimnáziumot alapított. I. György (1755–1819) a család egyik legjelentősebb tagja volt. Nevéhez fűződik többek között az 1797-ben alapított Georgikon, amely Európa első felsőfokú mezőgazdasági intézete; az 1817 és 1819 között megrendezett, a korszak híres íróit és költőit vendégül látó Helikoni Ünnepségek, valamint a kastély könyvtári szárnyának megépítése. II. György (1815–1883) az Andrássy-kormányban 1867 és 1871 között a király személye körüli miniszteri posztot töltötte be. II. Tasziló (1850–1933) idején nyerte el a kastély a mai formáját.

A kastélyt a járvány miatt csak vezető nélkül lehetett megtekinteni. A korhűen berendezett termek, a könyvtár szépségét hosszasan lehetne ecsetelni, amint a kastély parkjában felkeresett Hintómúzeum értékes darabjait is – el kell oda menni és megnézni. A Hintómúzeumban egyébként a magyar lótenyésztés történetébe is bele lehet tekinteni. A városnézés a Magyarok Nagyszombatja Plébániatemplommal folytatódott. A templomot Tál Zoltán atya, a hely plébánosa mutatta be. Az épületet Laczkfy István nádor építtette 1386-ban Szűz Mária tiszteletére a hozzá tartozó kolostorral együtt, majd a Ferenceseknek adományozta. 1974. évi helyreállítása során a templommal egyidős, az országban fellelhető legnagyobb, összefüggő, gótikus freskósorozatot tártak fel benne. Jézus életét, Mária mennybemenetelét, szentek, püspökök, királyok és támogatók arcképeit ábrázolják. Oldalkápolnájában a lengyel menekültek 1943-ban emléktáblát állítottak fel a követke-

OKTÓBER 15 – NOVEMBER 15

ző felirattal: *Itt imádkoztunk hazánk szabadságáért.*

A helyben, frissen kapott, szomorú hír után, hogy Buskó András polonista elhunyt, Krzysztof atya vezetésével a csoport imát mondott lelki békéjéért.

Majd a séta a Goldmark Károly Művelődési Központba vezetett. Folyosóin két lengyel vonatkozású emléktábla is függ. Az egyik *A magyar-lengyel közös sors jegyében. A menekülés 60. évfordulóján. Keszthely, 1999* feliratú, lengyel és magyar címerrel díszített tábla, a másikon egy portré látható a következő felirattal: *Wierzbicki Péter 1794. Stary Sacz – 1847. Oravica. Flórakutató, a keszthelyi Georgikon professzora, önfeláldozó orvosdoktor – 2005.*

A következő lengyel emlék a Fő téren nagyon friss, Dr. Cséby Géza kezdeményezésére október 26-án itt avatták fel a katyáni áldozatok emléktábláját. A Németh János szobrászművész alkotta, Jézus Krisztust a keresztfán ábrázoló, kerámia alkotás a Waclaw Felczak Alapítvány támogatásával készült el.

Majd a csoport tovább vonult ahhoz a közeli épülethez, amely szorosan kötődött a lengyel menekültekhez. A falán lévő emléktábla így tájékoztat: *Ebben az épületben működött 1940 júliusa és 1944 júniusa között a Magyar-lengyel Menekültügyi Bizottság keszthelyi üdülőtábora és szanatóriuma. A lengyel menekültügy 70. évfordulóján. Keszthely, 2009. szeptember 5. Keszthely Város Önkormányzata.* Megemlékezésékként a táblánál Molnárné Sagun Monika és Dr. Cséby Géza elhelyezte a csoportunk koszorúját, a résztvevők pedig elénekelték a lengyel himnuszt. Dr. Cséby Gézának különösen kedves ez a hely, elmondása szerint lengyel édesanyja a 40-es években errefelé találkozott először leendő férjével, Cséby úr magyar édesapjával.

Ezek után elérkezett az ebéd ideje, a vendéglátó John Bull Pub mondhatni, kitett magáért. A finom ételek után jól esett a kiadós séta a Balaton-parthoz. Dr. Cséby Géza nagyon szép útvonalat választott a csoportnak, a városi park platánsorán át lehetett elérni a mólóhoz, és igaz, hogy már sötétedésben, de megcsodálni a Balatont és Keszthely parti

épületeit, sétányait. Majd a hazaút következett - mindenki szerencsésen hazaérkezett.

Köszönet illeti az LKK Óhegy utcai telephely vezetőjét és munkatársát az igazán tartalmas utazás megszervezéséért és zökkenőmentes lebonyolításáért. A két „idegenvezetőt”, akik szívüket-lelküket kitették, hogy minden említésre méltó információt átadjanak a csoport tagjainak kedves lakóhelyükről, Kőszegről és Keszthelyről – olyanokat is, amelyek e beszámoló keretei közé már nem fértek be. Az atya és a nővér gondoskodását a bizonyára jórészt katolikus utasok lelki táplálékairól. Azokat az utastársakat, akik besegítettek a Rózsafűzér imákba, és azokat, akik szép egyházi, hazafias, vagy csak közkedvelt lengyel dalaikkal vidították, vagy elgondolkodtatták társaikat is. Az autóbusz vezetőjét, hogy amellet, hogy baleset mentesen bonyolította le az utazást, mindenre és mindenki-re figyelemmel volt. Az összes utast, hogy a programokra időben érkeztek és fegyelmezettek voltak a vírus szabályok betartásának terén is!

Sárközi Edit

Csoprot a Jurisics Vár előtt, Kőszeg

Józef Piłsudski w Budafok-Tétény

Dzień Niepodległości to jedno z największych i najbardziej radosnych polskich świąt narodowych. Dlatego tak ważnym jest dla nas, by dzieci polskie, które urodziły się na Węgrzech lub tu uczęszczają do szkoły, a także ich węgierscy koledzy i koleżanki poznały postać Józefa Piłsudskiego, bohatera tamtych czasów.

Józef Klemens Piłsudski był polskim mężem stanu, marszałkiem, pierwszą głową państwa II RP, legendarnym przywódcą walki o niepodległość. Był przez wielu krytykowany, ale nikt nie kwestionował słuszności jego polityki.

W ramach umowy o współpracy zawartej z Centrum Kultury Klauzál Gábor w Budafok-Tétény przy wsparciu jego pracowników, w szczególności Évy Szabó, a także dyrektor Instytutu Polskiego Joanny Urbańskiej zorganizowaliśmy wystawę pt. Józef Piłsudski, polski i europejski mąż stanu. Na 13 dwustronnych planszach o wymiarze 200 x 85 cm przedstawione są w języku węgierskim najważniejsze fakty z życia Józefa Piłsudskiego oraz jego największe dokonania.

Niestety, z powodu pandemii COVID-19 wystawa zamknięta jest przed publicznością, ale z jej otwarcia nakręcony został film, który można obejrzeć na profilu fejsbukowym Samorządu Polskiego XXII. dzielnicy, oraz kanale YouTube.

Wystawę otworzył historyk i polonista Miklós Mitrovits, następnie przedstawił krótką prezentację na temat historii polskiej niepodległości i jej niekwestionowanego bohatera, marszałka Józefa Piłsudskiego.

Równolegle z otwarciem wystawy chcieliśmy zaprosić uczniów ze szkół średnich w naszej dzielnicy na quiz, podczas którego młodzież miałaby okazję poznać bliżej najważniejsze wydarzenia tego okresu. W obecnej sytuacji jednak nie mogliśmy tego

zrealizować. Ale we współpracy z Katalin Kincses, dyrektorką gimnazjum im. Budai Nagy Antal i profesorką historii Szilvią Palotainé Vargą młodzież zainteresowana historią miała możliwość przedstawienia swojej wiedzy i upamiętnienia tego ważnego wydarzenia referatem.

Nadesłane prace oceniał historyk Miklós Mitrovits.

Wyróżnieni uczniowie otrzymają nagrody ufundowane przez Samorząd Polski XXII. dzielnicy, a także drobne polskie upominki od Kierownika Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP Andrzeja Kalinowskiego.

*dr. Ágota Jakab
Przewodnicząca SP XXII
w Budapeszcie*

PRZEWODNICZĄCA SP XXII. DZIELNICY DR. ÁGOTA JAKAB PODCZAS OTWARCIE WYSTAWY PT. JÓZEF PIŁSUDSKI, POLSKI I EUROPEJSKI MĄŻ STANU W DOMU KULTURY KLAUZÁL GÁBOR W BUDAFOK-TÉTÉNY

15 PAŹDZIERNIKA – 15 LISTOPADA

17 października odbyła się 10 edycja Festiwalu Bolka i Lolka organizowana przez Samorząd Polski VII dzielnicy Budapesztu (więcej na str. 6-7)

21 października w Segedynie odsłonięty został powstały dzięki staraniom tamtejszego Konsulatu Honorowego Rzeczypospolitej Polskiej i Diecezji Segedyńsko-Csanádskiej pomnik byłego premiera Węgier Pála Telekiego. Aktu odsłonięcia dokonał ks.bp László Rigó-Kiss wraz z Janem Dziedziczakiem sekretarzem Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP, Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Polonii i Polaków za Granicą, dr. Zoltánem Lőrinczi podsekretarzem stanu w Ministerstwie Zasobów Ludzkich i dr. Karolem Biernackim konsulem honorowym RP. (Fot.1)

22 października na kwaterze 301 budapeszteńskiego cmentarza w Rákoskeresztúr przedstawiciele Polonii złożyli wieńce przy kopijniku pamięci ofiar października 1956 roku, symbolu polsko-węgierskiej solidarności.

22 października w przeddzień rocznicy wybuchu na Węgrzech Rewolucji 1956 roku w historycznym Zaułku Corvina przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech Maria Felföldi w imieniu Polonii złożyła wieniec i wyraziła pamięci przy tablicy pamięci dwóch małych powstańców Polaka i Węgra. (Fot.2)

26 października w Keszthely (Fő tér) staraniem władz miasta i Konsula Honorowego RP w Keszthely Gézy Cséby odsłonięta została tablica upamiętniająca ofiary zbrodni katyńskiej. Uroczystości odsłonięcia tablicy towarzyszyła Msza święta celebrowana w kościele NMP Królowej Węgier przez ks. bp. Györgya Udvardy ordynariusza Archidiecezji Veszprémskiej. W uroczystości uczestniczył także proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak, SChr.

s. Stanisława Kwiręg, prezes Stowarzyszenia Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha Monika Z. Molnárné Sagun oraz Katarzyna Takácsné Kalińska.

1 listopada w Dniu Wszystkich Świętych tradycyjnie na budapeszteńskiej polskiej kwaterze na cmentarzu Rákoskeresztúr odbyła się polskojęzyczna msza polowa. Tego dnia polskie groby odwiedziła również Polonia w Egerze, Győr, Szolnoku, Tata. (Fot. 3)

Z okazji Święta Niepodległości Polski, Samorząd Polski V dzielnicy Budapesztu zorganizował cykl wirtualnych wykładów węgierskiego historyka sztuki Tamása Sájó nt. polskiej diaspory i diaspor w Polsce. Wykłady odbywały w dniach **3, 10 i 17 listopada**.

7 listopada z okazji Narodowego Święta Niepodległości Polski Samorząd Polski w Székesfehérvár zaprosił przedstawicieli Polonii i miłośników muzyki fortepianowej na koncert utworów Fryderyka Chopina, w wykonaniu młodego pianisty węgierskiego Gergelya Kovácsa

8 listopada w budapeszteńskim kościele polskim z okazji Święta Niepodległości Polski sprawowana była Msza święta w intencji Ojczyzny i wszystkich Polaków żyjących w kraju i poza granicami, którzy Polskę mają w sercu.

W dniach **9-10 listopada** Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Oddział Óhegy i Stowarzyszenie św. Wojciecha zorganizowali wyjazd edukacyjny do Kőszeg i Keszthely (więcej na str. XX)

9 listopada w Kinoteatrze *Uránia* w Budapeszcie Instytut Polski zorganizował uroczysty pokaz filmu *Legiony* Dariusza Gajewskiego z okazji Święta Narodowego 11 listopada

11 listopada w Dniu Narodowego Święta Niepodległości Polski Ambasada Polska i Instytut Polski w Bu-

dapeszcie zaprosili na koncert fortepianowy online. Utwory Fryderyka Chopina grał znany węgierski pianista Tamás Érdi. Koncert poprzedziło uroczyste wystąpienie ambasadora RP na Węgrzech prof. Jerzego Snopka. Nagrania dokonano w Sali Koncertowej budapeszteńskiej Akademii Muzycznej.

Z powodu obowiązujących na Węgrzech obostrzeń epidemiologicznych nie odbyły się publiczne polonijne uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości Polski. W gronie zamkniętym, delegacje indywidualne wywodzące się m.in. z Ambasady RP na Węgrzech oraz Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego, SP XII dzielnicy, Legionu Polskiego złożyły wieńce przy pomniku marszałka Józefa Piłsudskiego, a także delegacja PSK im. J.Bema przy tablicy poświęconej marszałkowi Piłsudskiemu. (Fot.4)

W dniach **13-14 listopada** w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej na Węgrzech z okazji Dnia Niepodległości odbyły się Urodziny Biało-Czerwonej, podczas których uczniowie brali udział w konkursie wiedzy o Polsce, przygotowywali biało-czerwone upominki i własnoręcznie malowali podkoszulki z najważniejszymi dla nich motywami polskimi. (Fot.5)

15 listopada z okazji Narodowego Święta Niepodległości z koncertem online wystąpił znakomity polski pianista Piotr Paleczny, któremu towarzyszyła Orkiestra Filharmonii Narodowej p/d Antoniego Witta. Koncert ten kończył tegoroczny Budapeszteński Festiwal Chopinowski organizowany przez Fundację Györgya Ferenczygo.

15 listopada online odbył się V filmowy konkurs historyczny *Patria Nostra*. Wielki sukces odniosły uczennice Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Budapeszcie: Zosia Bedyńska, Zosia East i Kinga Somló, których film znalazł się w grupie najlepszych! (Fot.6)

b.

FOT. 1: ODSŁONIĘCIE POMINKA PÁLA TELEKIEGO W SEGEDYNIE,
FOT. MAGYARKURIR.HU

FOT. 2: TABLICA MAŁYCH POWSTAŃCÓW W PESZTEŃSKIM ZAŁĘKU CORVINA,
FOT. E. BOKA

FOT. 3: DELEGACJA OSP NA POLSKIEJ KWATERZE CMENTARZA RÁKOSKERESZTÜR
W BUDAPESZCIE, FOT. B. PÁL

FOT. 4: DELEGACJA PSK IM. J. BEMA PRZY TABLICY POŚWIĘCONEJ MARSZAŁKOWI
PIŁSUDSKIEMU, FOT. JANUSZ KOWALCZYK

FOT. 5: URODZINY BIAŁO-CZERWONEJ W OGÓLNOKRAJOWEJ SZKOLE POLSKIEJ
NA WĘGRZECH

FOT. 6: PRACA KONKURSOWA UCZNIÓW SZKOŁY POLSKIEJ PRZY AMBASADZIE RP
W KONKURSIE PATRIA NOSTRA, FOT. SZKOŁA POLSKA W BUDAPESZCIE/FACEBOOK

András Buskó 1960- 2020

Z żalem informujemy, że 9 listopada 2020 r. nagle, zmarł nasz polonijny Kolega András Buskó.

Zawodowo związany był z węgierskim kolejnictwem, ale jego wielką pasją była Polska i sprawy polskie na Węgrzech. Po raz pierwszy do Polski wybrał się w 1979 roku i jest autorem licznych publikacji i wystaw poświęconych Polsce i sprawom polonijnym. Przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego Samorządu

Polskiego XVII dzielnicy Budapesztu, był radnym Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego poprzednich kadencji, a obecnie radnym Stołecznego Samorządu Polskiego w Budapeszcie. Między innymi odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi RP. Przeżył 60 lat.

Pozostanie w naszej pamięci!

Polonia

Chór św. Kingi wspomina swoich członków

Listopad to czas refleksji i modlitwy za tych, którzy od nas odeszli. Chór św. Kingi obchodzi w tym roku 15-lecie swojego istnienia i jest to szczególna okazja, by wspomnieć tych, którzy go tworzyli, a tak szybko i młodo od nas odeszli:

**Maria Bodocs
Barbara Kovács
Janina Pétervári**

**Wiesława Halász Szabó
Mária Pál**

**Miklós Küllös
Attila Thuma**

29 listopada o godz. 10.30 w Kościele Polskim zostanie odprawiona msza święta w ich intencji.

Cześć Ich Pamięci!

Polski Samorząd w Újpest

NA ZDJĘCIU OD LEWEJ: WIESŁAWA HALÁSZ SZABÓ, OD GÓRY: JANINA PÉTERVÁRI, BARBARA KOVÁCS, MIKLÓS KÜLLÖS I ATTILA THUMA.

Attila Szalai 1950-2020

28 października po długiej chorobie zmarł Attila Szalai, „węgierski łącznik” - tłumacz, pisarz, dyplomata, dziennikarz, członek PSK im. J.Bema, współredaktor kwartalnika *Głos Polonii* i wielki przyjaciel Polski. Współpracownik antykomunistycznej opozycji, publikujący poza zasięgiem cenzury. Autor dziennika *Na polskiej ziemi*. W 2019 r. otrzymał Krzyż Oficerski Orderu Zasługi RP w uznaniu wybitnych zasług w rozwijaniu polsko-węgierskiej współpracy, a także uhonorowany został Nagrodą IPN *Świadek Historii*. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w sobotę 7 listopada w Pázmánd, gdzie od kilku lat mieszkał i gdzie zgodnie ze swoją wolą spoczął na miejscowym cmentarzu.

W ceremonii pogrzebowej wziął udział premier Węgier Viktor Orbán, który w specjalnym przesłaniu napisał m. in. *Podstawą dobrych stosunków między dwoma narodami, podstawą ich przyjaźni, nie są bliskość geograficzna lub kryjące się w ich historii podobieństwa, ale ludzie świadomi swego powołania. Ludzie, którzy szeroką swoją wiedzą świadomie budują mosty pomiędzy narodami. At-*

tila Szalai, jedna z wybitnych postaci tysiącletniej przyjaźni polsko-węgierskiej, mając w swoim chlebaka dzieciństwo roku 1956-go na Węgrzech, włączył się w działania „Solidarności”. Robił to, aby odwdziżyć się za wcześniejszą pomoc udzieloną Węgrom przez Polaków. Jesteśmy wdzięczni, że jako nieubłagany wróg komunizmu, ze swoim wojowniczym charakterem, już w czasie przemian ustrojowych reprezentował narodowe i obywatelskie wartości. Począwszy od lat 90. zaś czynił wszystko, byśmy mogli żyć w takim świecie, który stał się na Węgrzech rzeczywistością po 2010 roku.

Attilę Szalaiego pożegnał wiceprzewodniczący Zgromadzenia Narodowego Węgier Sándor Lezsák. Obecni byli: Zsolt Németh przewodniczący Parlamentarnej Komisji Spraw Zagranicznych, Zoltán Csallóközi doradca wicepremiera Z. Semjéna, ambasador RP na Węgrzech Jerzy Snopek z małżonką, Katarzyna Ratajczyk-Sowa kierownik Wydziału Polityczno-Ekonomicznego, Joanna Urbańska - dyrektor Instytutu Polskiego. Odprowadziła go rodzina, przyjaciele, znajomi z Węgier i z Polski. Polonię reprezentowała prezes Stowarzyszenia Katolików Polskich

na Węgrzech Monika Sagun Monlárné. Po uroczystości na cmentarzu w miejscowym kościele Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny odprawiona została msza święta żałobna, której przewodniczył polski kapłan pracujący na Węgrzech o. Paweł Cebula OFM Conv. W imieniu wszystkich nieobecnych Węgrów i Polaków, którzy ze względu na warunki epidemiologiczne nie mogli uczestniczyć w pogrzebie, Attilę Szalaiego pożegnał Imre Molnár, a w imieniu węgierskich Polonofili István Kovács.

Jest autorem książki o współpracy węgierskiej narodowej opozycji demokratycznej z polskimi opozycjonistami *Z przeszłości w teraźniejszość, z teraźniejszości w przyszłość. Zapiski o polskich kontaktach węgierskiej narodowej opozycji demokratycznej w ostatniej jednej trzeciej XX wieku*. Dziełem jego życia jest bezsprzecznie książka *Na polskiej ziemi*, wspomnienia i zapiski autora z wydarzeń w Polsce w latach 1976-1990. Napisał również książkę poświęconą najstarszej polonijnej organizacji na Węgrzech, Polskiemu Stowarzyszeniu Kulturalnemu im. Józefa Bema. Tłumacząc tytuł publikacji - *Jedna organizacja – podwójna misja*.

Węgier o polskim sercu - Attila Szalai - w jednym z niedawnych wywiadów powiedział: *Gdybym miał przeżyć następne 70 lat, to spokojnie znalazłbym wiele tematów dotyczących polsko-węgierskich stosunków i pomysłów na działania w tej dziedzinie. Od kiedy musiałem opuścić Polskę: połowa mojego serca została nad Wisłą, a połowa tej polskiej połowy na Mazurach i Suwalszczyźnie. Jestem żywym przykładem rzeczy ponoć niemożliwej – podwójnego patriotyzmu.*

Odszedł Kolega, Przyjaciel, oddany Partner do rozmów o tym, co najważniejsze w naszym polsko-węgierskim świecie. Niech na zawsze pozostanie w naszych sercach i pamięci!

Polonijni Przyjaciele

Dziękujemy Attila – przyjaciele z Polonii

**Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII**

**Az Országos Lengyel
Nemzetiségi Önkormányzat
lapja a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével**

Odpowiedzialny wydawca / Felelős kiadó:
Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny / Főszerkesztő:
Marzena Jagielska tel.: 0036 20 988 18 73
Redaktor graficzny / Grafikai szerkesztő:
Katarzyna Świdnicka

Redakcja / Szerkesztőség:
**1102 Budapest, Állomás u. 10.,
tel.: +36 1 2613479, redakcja.poloniawegierska@gmail.com**

Drukarnia / Nyomda:
Croatia Nonprofit Kft.

Wersja w pdf. dostępna online/A pdf verzió online megtekinthető:
**www.polonia.hu/index.php/pl/polonia-wegierska/
HU ISSN: 1417-5924**

O ile nie zaznaczono inaczej, wykorzystano zdjęcia autorów tekstów. Jelen számban, amennyiben nem jelöltük másképpen, a szövegek szerzőinek fényképeit használtuk fel.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą / A projekt a külhoni lengyelség és külföldön élő lengyelek megsegítésének keretében, a Miniszterelnökség Hivatalának pénzügyi támogatásával valósult meg

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów / A publikáció a szerző saját véleményét tükrözi, amely nem feltétlenül egyezik meg a Miniszterelnökség Hivatalának hivatalos álláspontjával.

Projekt realizowany w każdym miesiącu ze środków budżetu centralnego Węgier. / Az újság kiadása Magyarország központi költségvetésének havi támogatásával készül.

Prenumerata PW i GP / A PW és a GP előfizetése

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2020 wynosi dla prenumeratorów:
A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2020. évre:

- indywidualnych (1 egzemplarz) – 4.000 HUF/rok
- zbiorowych (5 egzemplarzy) – 20.000 HUF/rok

Płatność: przelew na konto.

Előfizetés módja: banki átutalás.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H: 10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma). A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is, úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha ezt a pénzügyi helyzetük lehetővé teszi.

WAŻNE ADRESY

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech

Országos Lengyel Önkormányzat

1102 Budapest, Állomás u. 10

tel.: +36 1 261-17-98

olko@polonia.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy

Lengyel Közművelődési Központ

1102 Budapest, Állomás u. 10

tel.: +36 1 261-17-98

adalbert@dombudapest.com

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1102 Budapest, Állomás u. 10

tel.: +36 1 261-27-48

szkolpol@polonia.hu

Polski Instytut Badawczy i Muzeum

Lengyel Kutatóintézet és Múzeum

1102 Budapest, Állomás u. 10

tel.: +36 1 260-80-23

muzeum@polonia.hu

Stołeczny Samorząd Polski

Fővárosi Lengyel Önkormányzat

1054 Budapest, Akadémia u. 1-3

tel.: +36 1 332-19-79

flko@t-online.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech

Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34.

tel.: +36 1 311-02-16

www.bem.hu

bem@bem.hu

Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech

pw. św. Wojciecha Dom Polski im. Jana Pawła II

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete

1103 Budapest, Óhegy u. 11

tel.: +36 1 262-69-08

www.dombudapest.com

adalbert@dombudapest.com

Stowarzyszenie Kulturalne Użyteczności Publicznej

Polonia Nova

Polonia Nova Közhasznu Kulturális Egyesület

1061 Budapest, Jókai tér 1/2

www.polonianova.hu

biuro@polonianova.hu

Szkoła Polska przy Ambasadzie RP

A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola

1025 Budapest, Törökvész út 15

tel.: +36 1 326-83-06

tel.: +36 70 701-38-47

polish_school@gazeta.pl

Polska Parafia Personalna na Węgrzech

Lengyel Perszonális Plébánia

1103 Budapest, Óhegy u. 11

tel.: +36 1 431-84-13

www.parafiabudapest.republika.pl

plebianipl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie

Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

1068 Budapest, Városligeti fasor 16

tel.: +36 1 413-82-00

www.gov.pl/web/wegry

budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Konsularny i Polonii Ambasady RP w Budapeszcie

Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli és Külhoni Lengyelek Osztálya

1068 Budapest, Városligeti fasor 16

tel.: + 36 1 413-82-08

www.budapest.polemb.net

budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie

Lengyel Intézet

1065 Budapest, Nagymező u. 15

tel.: +36 1 311-58-56

www.instytutpolski.pl/budapest

budapest@instytutpolski.org

Polonijna strona internetowa:

www.polonia.hu

Program radiowy w języku polskim:

Magazyn Polski – emisja w soboty, godz. 13.30

MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony www.mediaklikk.hu

Redakcja Polska MTVA.

1037 Budapest, Kunigunda útja 64.

FONTOS CÍMEK

gramy z radością

29
2021 **FINAL**

LARYNGOLOGIA, OTOLARYNGOLOGIA I DIAGNOSTYKA GŁOWY

WYGRYWAMY

10.01.2021

final z głową

Budapeszt